

40720

kat. komp.

Mag. St. Dr.

P

Teol. 5465.

3/6

9

12

12

12

6

60

15

30

KAZANIE

w DZIEŃ PAMIĄTKI ELEKCYI

NAYIAŚNIEYSZEGO

STANISŁAWA AUGUSTA

KROLA POLSKIEGO

O USZANOWANIU KRÓLA IAKO KRÓLA

• KOCHANIU KRÓLA IAKO DOBREGO OYCZYŹNY OYCA

Pod czas Wotywy Solennéy w Kollegia-
cie Lubelkiéy w przytomności Nay-
iaśnieyszego Trybunału i Wielu
Przezacnych Gości

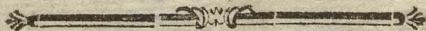
Przez *J. X. Benedykta Józefa CZATKOW-
SKIEGO* Kaznodzieję téżże Kollegiaty

M I A N E.

Dnia 7. 7bris Roku 1787.

UNIV.
BIBLIOTHECA
JAGELLONICAR

w LUBLINIE.

w Drukarni J. K. Mci XX. Trynitarzów,

KAZANIE

W DZIEŃ RAMIENNY BIEŁY

NAJJAŚNIEJSZEGO

STANISŁAWA AUGUSTA

KRÓLA POLSKIEGO

Subiecti estote - - - Regi quasi præcellenti

QUIA KRÓL JAKO KRÓL

t. Petr: Cap: 15.

Regem honorificate. *Ibidem.*

Abominabiles Regi; qui agunt impie, quoni-

am justitia firmatur solium. Prov:

Cap: 16.

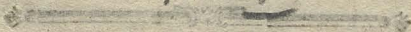
Prace J. Benedykta Górnego
KRAJOWEGO KASZUBSKIEGO KOLEGIUM

M I A N E

Dnia 7. Spis. Roku 1787.

407207

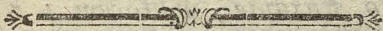

W LUBLINIE

w Drukarni J. K. Mei XX. Trynitarskiej

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

JJ. WW. PANOWIE i DOBRODZIEIE.

OBraz dobrego i cnotliwego Obywate-
tela nayiasniey wydatący się w sza-
nowaniu Monarchów i w kochaniu tro-
skliwych o dobro Oycyzny Oyców; ko-
niecznie w Świątyni serc Waszych bydź
powinien złożony.

Wy to bowiem Przechacni Obo-
ga Stanu Sędziowie, wyborem tych
w Oycyźnie iesteście Mężów, w któ-
rych sercach nayszlachetniejsza krew
nayzacnieyszych w Narodzie całym
Przodków Waszych, dla miłości Kró-
łów, i dla miłości Oycyzny zbudo-
wała wspaniały Oltarz, na którym
Wy teraz obfite, bez oszczędności
majątku i zdrowia, dla miłości Mo-
narchy swego, i dla miłości Współ-
Braci czynicie Ofiary.

Na

Na tym więc drogim Ołtarzu
serc Waszych, gdzie bez ustanku
miłość Króla, i miłość Ojczyzny
goreie; wszakże nayprzywoiciey zło-
żyć to Kazanie, w którym i z po-
budki Wiary, i z pobudki Religii;
u Błagalni Pana Zastępów, z mieysca
prawdy ogłositem dla każdego Oby-
watela nieuchronny obowiązek: sza-
nować Króla, iako Króla, kochać
Króla, iako dobrego Ojczyzny Ojca.

Poznaie Król mądry, naylepszy
Ojciec Ojczyzny, zaświadczy Naród
cały, iak dokładnie dopełniacie obo-
wiązku tego. Widzi przezorne oko
łaskawego Monarchy w sercach Wa-
szych ku Osobie swoiey, w naywyż-
szym poważeniu, wierną i grunto-
wną miłość, i z tey ci to przyczyny,
o iak się cieszy Król dobry! że do
czynienia Sprawiedliwości, wybrał
tych Mężów; którzy naydokładnięy
kieruiąc Sprawiedliwości styrem, za-
właszczyli sobie u całego Narodu głos
sprawiedliwych Sędziów, zabezpie-
czyli

czyli swojemu Monarsze Obywatelów
miłość, zaszczyt Oyczyźnie, a spo-
koyność Spółeczności.

Ten to iest istotny Charakter
Nayiasnieyszego Trybunału Koron-
nego w Roku 1787. i ten zaszczyt
nayszczególnieyszy Krzyża i Laski,
że i wybornie skutecznąą żądania
Monarchy, i potrzeby Oyczyzny, i
uszcześnie Obywatelów. W ca-
łym więc Narodzie terażnieyszy Try-
bunał zawieczni sobie nieśmiertelną
pamięć, następane wieki nie przesta-
ną wielbić tych Imion wielkich, któ-
re w tym Roku Nayiasnieyszy Try-
bunał składaia.

Przym więc **NAYIASNIEYSZY**
TRYBUNAŁE, przyimiycie Oświece-
ni Patryotowie, sercu Waszemu sza-
nującemu i kochaiącemu Mądrego
Króla, należąca się odemnie daninę,
niech to szczupłe dzieło upoważnio-
ne nayzacznieyszemi Imionami, Wa-
szemi, znajdzie u Was obronę prze-
ciwko

ciwko zawistnym ustóm. Wy zaś PP.
choć iaką w swym Kaznodziei po-
strzeżecie słabość, nad tym co bydz
może dobrego, zastanówcie myśl swo-
ię, mnie zaś w łaskawych umieście
względach, który z wysokim sza-
cunkiem iestem:

N A Y I A S N I E Y S Z E G O
T R Y B U N A Ł U K O R O N N E G O

JJ. WW. Panów
obowiązany, nay-
niższym Sługą

X. Czaykowski.

IMPRIMATUR.

Die 15. Septembris 1787.

J. J. LENCZOWSKI Episcopus
Abder: Suffr: & Official: General:
Lublinensis. mpp.

JASNIE WIELMOZNI DEPUTACI

NAYIASNIEYSZY TRYBUNAL SKŁADAJĄCY

J. W. Jmc Xiadz Józef ROKOSSOWSKI,
Kan: Gnieźn Archi-Diakon Szrem: Offi-
ciał Generalny Poznański PREZYDENT.

J. W. Jmc Pan JAN NEPOMUCEN MAŁA-
CHOWSKI Staro: Opoc: MARSZAŁEK.

COLLEGIUM DUCHOWNE

z *Kapituły Krakowskiéy* J. W. JX. Bernard
NIEGOLEWSKI Opat Klaustralny Jędrze:

z *Kujawskiéy* J. W. JX. Michał LENCZOWSKI
Kanonik Kiiowski.

z *Poznańskiéy* J. W. JX. Stanisław MORAW-
SKI Kanonik Poznański.

z *Plockiéy* J. W. JX. Jozef SOSNKOWSKI O-
pat Klaustralny Czerwiński.

z *Łuckiéy* J. W. JX. Jozef UMINSKI Kanonik
Łucki.

z *Chełmskiéy* J. W. JX. Antoni PRZEDWO-
IEWSKI Kanonik Chełmski.

z *Kijowskiéy* J. W. JX. Woyciech WYBRA-
NOWSKI Kanonik Kiiowski.

z *Kamienieckiéy* J. W. JX. Roch KWASNIEW-
SKI Scholastryk Chełmski Kanonik Ka-
mieniecki.

COLLEGIUM SWIECKIE

z *Wojewodztwa Poznańskiego* J. W. J. P. Fe-
licyan NIEGOLEWSKI Starosta Pobiedzi:

z *Wojewodztwa Sandomirskiego* J. W. J. P. An-
toni Mikułowski Pisarz Ziemski Radomski

- z *Woiewodztwa Kaliskiego* JW. JP. Jozef WILKONSKI Kasztelanic Krzywiński.
- z *Woiewodztwa Gnieźnińskiego* JW. JP. Sylwer: ZAKRZEWSKI Pisarz Grodzki Kosciański.
- z *Woiewodztwa Łęczyckiego* JW. Jakób: TRZCINSKI Łowczy Brzeziński
- z *Woiewodztwa Brzeskiego Kijowskiego i Jnowrocławskiego* JW. JP. Adam SŁUBICKI Łowczy Brzelki Kujawski.
- z *Wdztwa Kujawskiego* JW. JP. Narcyfs POPIFL Miecznik Owrucki.
- z *Ziemi Dobrzyńskiej* JW. JP. Wincenty PA-PROCKI Chorąży Kawaleryi Narodowej
- z *Wdztwa Raskiego Ziemi Chełmskiej* JW. JP. Kaietan ŁOPUSKI Szambelan J. K. M.
- z *Wdztwa Wołyńskiego* JW. JP. Stanisław. ROHOZINSKI Chorąży Trembowelski.
- z *Wdztwa Podolskiego* JW. JP. Jan SWIEY-KOWSKI Kasztelanic Kamieniecki.
- z *Wdztwa Lubelskiego* JW. JP. Woyciech SUCHODOLSKI Szamb: J. K. Mci
- z *Xieństwa Mazowieckiego z Ziemi Łomżyńskiej* JW. JP. Tomasz KLICKI Woyłki Łomżyński i Sędzia Grodzki Ostrołęcki.
- z *Ziemi Różańskiej* JW. JP. Tomasz JABLONSKI Skarbnik Łomżyński.
- z *Woiewodztwa Podlaskiego z Ziemi Drohic:* JW. JP. Franciszek ZALESKI Sę: Z. Dro:
- z *Woiewodztwa Rawskiego* JW. JP. Dyonizy ŁĄCZYNSKI Porucznik Gwar: Pieszcy K.
- z *Woiewodztwa Braclaw:* JW. JP. Andrzej JANCZYNSKI Podstoli Kołomyi: i Sędzia Grodzki Lubellki
- z *Woiewodztwa Czerniechow:* JW. JP. Piotr SKAPSKI Komor: Grau: Włodzimirski.

Venerunt universæ Tribus Isrâel in Hebron
dicentes, ecce nos os tuum & caro tua sumus,
dixit Dominus ad Te tu pasces Populum meum,
& tu eris Dux super Israel. Venerunt quoque & Seniores unxeruntque
David in Regem super Isrâel. II. Reg: Cap: 5.

Zgromadziły się wszystkie Pokolenia Izraelskie
w Hebronie do Dawida iednostaynym
wykrzykuiąc głosem, oto my kość twoja i
ciało twoje, Ciebie Pan wyznaczył za
Wodzã Izraelowi - Zgromadzili się też i
Przedniejsi z Ludu Izraelskiego i pomazali
Dawida za Króla nad Izraelent.

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

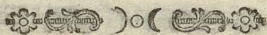
NAYCELNIEYSZY WYBORZE PRZEZACNYCH MEZÓW.

Już to Rok Dwudziesty Czwarty iako
podobny glos y takowe Ust Polskich,
radośne okrzyki w Dzień niegdys Dzi-
sieyszy słodkim i miłym Powitrze na-
pełniały brzmieniem, aż samego prawie
tykały się Nieba. *Tu pasces populum tuum,
tu eris Dux super Isrâel.*

Temi

Temi to własnie słowy na wolne obranie Naywyższey Władzy która przez nie mały Lat szereg Czudzoziemską zdobiła Osobę, dziś zgromadzone Pokolenia Oyczyste, i Przednieysi Narodu Polskiego Panowie z pomiędzy niezliczonych Mężow na iednego szczęśliwie Nam bodayby wiak naydłuższe Lata Panującego STANISŁAWA AUGUSTA zgodnie w zupełney wołali radości, oto my kość twoia i ciało twoie, oto Ty na łonie iedney co i my wychowany Oyczyzny, Ty więc iey bądź Oycem, Ty bądź nad Polskim Narodem Królem. *Venerunt quoque & Seniores, unxeruntque David in Regem super Isrâel.*

Sami wyznaycie PP. iako to wielki w ów Dzień, o Dniu długo pożądanym, Król Królów nad Narodem Polskim okazał troskliwey opieki dowód, kiedy iednocząc zgodnie Serca na wybranie do Korony Polskiey STANISŁAWA AUGUSTA przez wyniesienie Osoby Jego do Tronu, przywrócił jasność Tronu, ozdobę Oyczyźnie, zaszczyt Polakom, teć to
bowiem

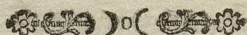

bowiem a nie inne po złożeniu w Ręce
STANISŁAWA AUGUSTA Królewskiego
Berła, wszędy dały się słyszeć głosy.
*Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israel, tu
honorificentia Populi nostri* (a)

Alboż to PP. Tron Polski Przodków
naszych, męstwem, Fortuną, Krwią, i
życiem dla samych umocniony Roda-
ków nieciemnił jasności swojej? kiedy
przez ciągłą dni Liczbę nie Narodo-
wego piastował Pana. *Hareditas nostra
versa est ad alienos -- Pupilli facti sumus absq;
Patre* (b) tak długo z Jeremiaszem na-
rzekali Przodkowie nasi.

Alboż i Ojczyzna nasza wielkością
sławy z Rządu i Panowania Królów Po-
laków dziwiąca Świat cały, mało po-
zbyła się ozdoby? kiedy długo nie wła-
snych Synów Koroną swoją, ale postronne
wieńczyła Czola, utyskując na to z Jza-
iaszem Prorokiem. *Nunquid non Principes
mei*

(a) *Judit: 15.* (b) *Jerem: Lamen: 5.*

mei Reges sunt (c) Czyliż to moi Synowie moi Xiążęta nie mogą być Królami.

Alboż i Polacy Narod od upokorzonych niegdy sąsiadów nazwany pysznym i zuchwałym dla tego, że panować nawykł, a upodlić się nie umiał, mało utracili zaszczytu, kiedy jakoby z pomiędzy siebie żadnego Męża zdolnego do Panowania nie widząc, Cudzoziemców zapraszali do Rządu, żaląc się słowy Proroka, *Servi dominati sunt nostri* (d)

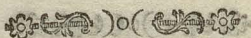
Prawdziwie PP. dziwiły się w zadumieniu postronne Narody, że Polacy, Polacy od samey Natury do Panowania ukształceni, Tron, Berło, Koronę, w Cudzoziemskie a jeszcze dobrowolnie oddawali Ręce. *Quomodo sedet sola Civitas facta est quasi Vidua, Domina gentium, Princeps Provinciarum* (e)

Skończyły się w Wieku Ośmiastym Dni omyłki *Vetus error abiit* (f) nadziedziczył

(c) *Isa: 10.* (d) *Lamen: 1.* (e) *Lamen: 1.*
(f) *Isa: 24.*

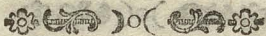
szedł Dzień, którego dziś Pamiątkę Wy
 PP. Osoby nayzacnieysze w kraiu, Mę-
 żowie do czynienia Sprawiedliwości
 wybrani, Celu i składzie naywyższey
 władzy, w okazały uświęcacie radości,
 Dzień mowię, którego niegdys Nayia-
 śnieyszy STANISŁAW AUGUST, Polak od
 Polaków obrany za Króla, w dostojno-
 ści i przymiotach prawdziwie Króle-
 wskich innym nie ustępując Monarchom,
 pierwszą Narodowi przywrocil Sławę
Et facta est letitia in populo magna valde Et
aversum est opprobrium gentium (g) iuz te-
 raz od Lat Dwudziestu trzech Tron
 własnego piasłnie Pana, Berło w Polaka
 Jmieniu zmieszczone, Korona zdobi
 skronie własnego Syna *Vetus error abiit.*

Daremnie więc Bracia nasi szukali
 o podał do Panowania mądrych Augu-
 stów, próżno występowali z Granic na
 szukanie do Rządu łaskawych Trajanów,
 ich troski i żądania zawodziły ich gdzie
 indziej, w Oyczyźnie zaś Syn Oyczy-
 zny

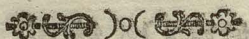
zny STANISŁAW AUGUST przewyższa
Mądrość Rzymskich Augustów i łaskawych
Traianow, Mądrość Jego Świat
cały zadziwia, a łaskawości doznają
wszyscy, krócięcy mówiąc: teraz na Tronie
Polskim Mądrość i łaskawość nie od-
stępnie panuje. *Veritas & Misericordia cu-
stodiant Regem, & roboratur clementia Thro-
nus ejus* (h)

Tak jest PP. nie żaluje dotąd ani za-
łować będzie Ojczyzna, że styr Rządów
swoich złożyła w Ręce STANISŁAWA AU-
GUSTA, bo przez Lat Dwaściecia trzy
ustawicznie doświadcza, iako delika-
tnemi kierowany sprężynami w pośrod-
ku gwałtownych nawalnicy i burzliwych
ze trzech stron wiatrów, ślad Mądrego
w najmniejszym ruszeniu okazuje Styr-
nika, i oto stara się usilnie, co jest naj-
lepszym dla Narodu Dobrem, coby po-
lepszyło Losu Ojczyźnie, coby przy-
wróciło piérwsze Krolestwu Zaszczyty.
J. któż więc w Narodzie całym tak mą-
drego

drego Króla z naygłębszym Majeſtatu Jego uſzanowaniem i podległością czcić jako Króla nie będzie? Kto tak troſkliwego Oycy o uſzczęśliwienie Oyczyzny z ofobliwszą wdzięcznością kochać nie zechce? Mnie ſię zdaie, że niegodzien ten ſpołeczności z Ludzmi, kto tak mądremu Krolowi winnego uſzczupła ſzacunku, kto tak dobremu nie wdzięczeń Oyczyźnie Oycu.

Przezacni Panowie, wyborze Osób do naywyższej w Narodzie Magiſtratury wybrany, a dziś na podziekowanie Bogu za zgodne niegdys obranie do Korony Polſkiey STANISŁAWA AUGUSTA, w tēju zgromadzeni Swiętyni, kiedy Waſza nieſkazytelna ſprawiedliwość tyle przynosi pociechy dla dobrego Króla i dla Dobra Oyczyzny, kiedy wy podeymując ſię na Urząd Sędziów inney nie mieliście pobudki, nad iedyną miłość Króla i miłość Oyczyzny, kiedy nad werezając ſily, zdrowie i majątek dla usługi wſpol Braci, zachowuiecie ſię w Regułach Cnoty, poczciwości Sumienia

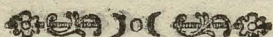

nia i Religii, kiedy w Waszych pracach i zaprzyśiężonych przed Bogiem dobrych Sędziów obowiązkach jest hasłem Honor Króla i Dobro Ojczyzny; nie inną zatym w Dzień Dzisiejszy pełny pociechy i radości, wziąć mi należy do mówienia Materyą, tylko przykładem Waszym wszystkich Serca, rozumy, i umysły zachęcić, pobudzić, owszem okazać każdemu nieuchronny obowiązek szanowania, podległości, i kochania dobrego Króla.

Pozwolicieź mi PP. łaskawego w słuchaniu ucha, a ia nie tylko przed Wami, ale przed całym Światem mówić odważam się.

Winien Naród z najgłębszym uszanowaniem czcić Najjaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA iako Króla, nad tym uczynmy Uwagę Pierwszą.

Winien Naród z osobliwszą wdzięcznością kochać Najjaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA iako dobrego Ojczyzny Ojca, to niech będzie Uwagą Drugą.
Szano-

Szanować, czcic Królów, iest to w Obywatelu każdym obowiązek naypiérwszy i nayscisleyszy.

Kochać z wdzięcznością dobrego Oycyzny Oyca, iest to Cnota iedyna, i naychwalebnieysza.

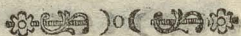
Kto nie szanuje Króla iako Króla, iest nieprzyjacielem Boskiego Prawa.

Kto nie kocha Króla iako dobrego Oycyzny Oyca, iest nieprzyjacielem Oycyzny.

Krótkie to będą Uwagi, w których Obywatel znajdzie naukę tyczącą się Honoru i Dobra Narodu, a Chrześcianin naukę tyczącą się Jego sumnienia, i zaślugi na Niebo.

Dopomóż mi tylko mówiącemu Królu Królów, naywiększego uszanowania, Chwały i kochania, godzien, za pomocą Twoią Królowa Korony Polskięy Nayświętsza MARYA Panno.

CZĘŚĆ

CZĘŚC PIERWSZA.

NIKT mi téy nie zaprzeczy Prawdy, że BOG sam jest stanowicielem Królów, On sam przeznacza Mężow do Tronu, On jest głową wszelkiej władzy i panowania na Ziemi, iak naucza Apoftoł. *Caput omnis Principatus & potestatis* (i) Naywyższy Mądrości Duchem tchną zawsze Królów Usta. *Per me Reges regnant, & per me Principes imperant* (k) Mądrość, wipaniałość, Rada i siły, wszak to są własności wielkich Monarchów, to wszystko z Udziału samey Wszehmocności początek bierze. *Meum est consilium, mea est fortitudo, mea est prudentia* (l)

O iakoż więc w Ofobach Królów znajduie się Powaga, kiedy to oni na Ziemi Rząd, Panowanie, i władze samego zastępują Boga, kiedy Jch Wszehmocność zawsze pilnuie. *Non est potestas nisi a Deo.*

(l) J ztądci to obowiązek nayscisley-
fzy

(i) *ad Rom: C. 15.* (k) *Prov: Cap. 8.*

(l) *Ibid: (l) Ibid: (l) ad.*

szy szanowania Monarchów, winien więc
PP. Narod Polski z naygłębszym uszano-
waniem czcic, poważać STANISŁAWA AU-
GUSTA iako Króla, bo On iako i inni
Królowie Rząd Panowanie i Władzę sa-
mego zastępuie Boga, bo Jego iako in-
nych Monarchów Wszechmocność pil-
nuie i strzeże; i toć to jest przyczyna,
dla której należy mu się iako Królowi
naywyższa Cześć i uszanowanie. Po-
mówmyż o tym obfzerniëy, bo to jest
fzczegulnieyszym dowodem pierwszey
odemnie założonëy Prawdy.

Władnym stworzeniu tak iasno, tak
doskonale, nie ukazule się Panowanie
Wszechmocności na Swiecie, iako w
Osobach Monarchów. Bóg światobliwie
straszny, ten sam postrach piętnuie na
Sercach Poddanych ku Maiestatom i
Tonom.

Jle razy bowiem Prawica Wszechmo-
cnego chce pokazać swoią na Swiecie
potęgę, używa za narzędzie Monarchów.
Jeżeli ich wyfyła na zniszczenie przenie-

wie-

wierzonych sobie Narodów, Duch Jego
Pański piasztuie ich zdrowie, ożywia me-
stwo, a Serce nieprzyjaciół napelnia
trwogą. *Ego ante te ibo & gloriosos terræ
humiliabo* (m)

My kiedy bitnieysze i licznieysze
Pulki przed małą Woyska pierzchaią
garstką, sztuce, męstwu przypisuiemy
Rycerzów, mylemy się; dzielność to
mocy Boskię pilnująca dobrych Kró-
łów, miesza szyki, i zawstydzia ich nie-
przyjaciół, w którą dufali potęgę. *Miscuit
in medio ejus Spiritum vertiginis* (n) Ta moc
wiekowładnëy Ręki zawsze była przy
Królach Polskich, a osobliwie z Janem
Sobieskim rozpraszala niezliczone Po-
hańców gminy, ta moc Boga okazała się
w Królu Dawidzie, kiedy tryumfuiących
w Męstwie Goliata Filistynów zwycię-
żył. *Tu venis ad me cum gladio & hasta &
clypeo, ego autem venio ad te in Nomine
Domini exercituum.* (o)

My

(m) 2. Reg: C. 9 (n) *Isaia* Cap: 7.
(o) 1. Reg: C. 17.

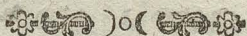

My, kiedy złośliwe umowy, buntownicze Rady, rozjątrzone Serca przed wzrokiem pierzchaia Monarchów, bezskuteczne, bezsilne, i rozprószone zostają, przyznajemy to przezorności dowcipney, nie PP. Mądrość Boga strzegąca Królów miesza zuchwalne spiski, niszczy zdradliwe Rady, rozprasza złośliwe podstępny, łagodzi albo zawstydzają, a czasem poniżają krnąbrne Serca. *Dominus dissipat consilium, reprobat consilia Principum* (p)

Tey to troskliwej Wszechmocnego Opieki doznał nad sobą Król Dawid, iego to moc niestworzona broni od Saulowych pocisków, iego we wszystkich przeciwnościach, we wszystkich zamierzaniach Królestwa, we wszystkich na Tron iego i życie zasadkach, a co nayżałośnieysza uczynionych od Osob krwią blisko złączonych, przy życiu i Królewskiej utrzymuje powadze. Jako się sam

B

temi

temi zaświadcza słowy. *Protector meus
in se speravi, qui subdit populum meum
ub. me.* (q)

PP. Któż na dowod Boskiej władzy
na ziemi naywiększego godney szacun-
ku, więcey nad Dawida, od nieskończo-
ney Dobroci doznał łaskawych wzglę-
dów, ieżeli nie Najjaśniejszy STANI-
SLAW AUGUST?

Któregoż na świecie z Królów, na
dowód, że z Woli Naywyższego panuje
na świecie, tak Boskie ukochało Serce,
iak STANISŁAWA AUGUSTA?

Któryż Monarcha w tak wielkich
niebezpieczeństwach życia i zdrowia, w
tak wielkich przeciwnościach upornego
szczęścia, większey nad STANISŁAWA
AUGUSTA i troskliwszey, od Wszechmo-
cnego doznał Opieki? Ja tu ustom mo-
im nakazuję milczenie, ale Wy fami
PP. wierni zawsze i kochający zawsze
swoiego Monarchę przyznacie, że Naj-
jaśniey-

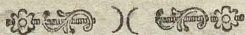

iaśniejszy STANISŁAW AUGUST z podobnym sobie w łagodności i w dobroci Panowania Dawidem Królem, sprawiedliwie uzalić się może. *Qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum,* (r) Ci którzy przedtym moiego pilnowali życia, z nieprzyjaznemi mnie w ukryte wchodzą rady. Wy mówię PP. przyznacie: że Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST słusznie z tymże Dawidem przed całym Narodem zakarzyć się powinien. *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, & si is, qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo, tu vero homo unanimes-notus meus, qui mecum dulces capiebas cibos* (s) Toż ia dopiero mówię: że Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST, Ramieniem Wszechmocnym, tyle razy i w tak silnych nieszczęścia burzach, przy zdrowiu i życiu ocalony, z Prorokiem zawołać może: Królu nieśmiertelny poznaię, że w przed-

B₂

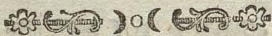
wie-

(r) *Psal: 70.* (s) *Psal: 54.*

wiecznych ułożeniach swoich mnie,
a nie kogo innego ulubieś Narodu
Polskiego ozdobić Koroną, boś nie
dopuscił ucieszyć się nieprzyjaciółom
moim nademną. *In hoc cognovi, quoniam
voluisti me, quoniam non gaudebit inimicus me-
us super me.* (t) To ja powtórę mówię:
że Najjaśniejszy STANISŁAW AUGUST
przed całym Narodem słowy Proro-
ka oświadczyć się może. *In Domino
meae sunt Justitia & imperium.* (u)
w Panu jest moja niewinność, w Panu
Panowanie moje. I tęć to niewinność
i dobroć Panowania poznawszy w ser-
cu moim o! wielki Boże (jest tu Głos
STANISŁAWA AUGUSTA) wyniosłeś mię
z pomiędzy moich Braci do Tronu Pol-
skiego, utwierdziłeś przed Obliczem
Twoim Panowanie moje. *Me autem pro-
pter Innocentiam suscepisti, & confirmasti me
in conspectu Tuo.* (w) I tać to Niewin-
ność i dobroć w Panowaniu Najjaśniej-
szego STANISŁAWA AUGUSTA, dokaże
tego.

(t) *Psal: 40.* (u) *Psal: 21.* (w) *Psal: 40.*

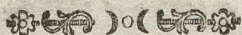
tego, że wkrótce zobaczycie Panowie:
Ad Eum venient, & confundentur, qui repugnant ei (x)

O! gdyby PP. w Narodzie naszym każdy ten Obywatel, co uszczupła winney podległości, czci i uszanowania Królowi iako Królowi, nad tym swe zuchwalne zastanowił myśli, że Królowie sąto Ręką Naywyższego utrzymującą na ziemi Jego Panowanie i władzę, że Królowie są Tómaczami Naywyższego woli i Ministrami Boskiego na świecie rządu, wszedłby w głębią pokory, i z nachyleniem głowy rzuciłby się pod Tron na oddanie Królowi swemu powinney czci, uszanowania i chwaly. *Ad eum venient omnes, & confundentur, qui repugnant ei.*

Tak jest PP. Bytność nieskończona sama wyznaczaiąc na Tron Osoby, kładzie na Czołach piętno powagi swoiey, i w troskliwey ma ich zawsze Opiece. *Cor Regis in manu Domini est. (y)* Sam

niemi

(x) *Isaiaë 45.* (y) *Prov: 21.*

niemi władnąc, wszystkie Stany pod ich
władzę poddaie. *Omnis anima potestati sub-*
limiori sit subdita (z)

Bóg w Ręce Królów składaiąc uszcze-
śliwienie Ludu, sam o ich stara się szczę-
ście, sam ich przed światem uwielbia.
Magnificans salutes Regis. (a) Bóg staran-
ności Monarchów zlecając potrzeby
Kraiu w trudnościach towarzyszuących
z Jch władzą, przykrości Im słodzi.
Domine in virtute lactabitur Rex (b) Bóg
na koniec gdy trwałość w szczęśliwości
Poddanych gróntuie na Królewskich O-
sobach, sam za Rękoymę Głów ukoro-
nowanych miłosierdzie swoje stanowi.
Quoniam Rex sperat in Domino, in misericor-
dia Altissimi non commovebitur. (c) Słowem
mowiąc: caley powagi i panowania Bo-
skiego Chwałę, zaszczyt i ozdobę swych
na ziemi Rządów, w Królewskie składa
ręce. *Magna est gloria in salutari tuo, glo-*
riam & magnum decorem impones super
eum. (d)

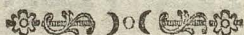
O Na-

(z) *ad Rom: 13.* (a) *Psal: 17.* (b) *Psal: 20.*
(c) *Psal: 20.* (d) *Psal: 20.*

O Narody! a ofobliwie Narodzie Pol-
fki, Bóg sam wyznaczył Ci Nayiaśniej-
szego STANISŁAWA AUGUSTA za Króla,
i na Nim wyraził Obraz swey Powagi i
Władzy, i cóż Cię w całej Naturze od
ufzanowania winnego Jemu uwolnić
potrafi? Przedwieczna myśl Jego ulu-
biwszy, Tobie Go za Monarchę wyzna-
czyła, z pomiędzy innych Braci na Kró-
lewskim osadziła Tronie, zdrowia i
życia w tylu niebezpieczeństwach bro-
niła. *Elegit me Deus Israhël de universa Do-
mo Patris mei, ut essem Rex.* (e) Tak się
Naywyższemu podobalo, aby STANI-
SLAW AUGUST Panowaniem swoim oka-
zywał Panowanie Boga na ziemi. *Me-
misit Dominus, ut ungerem Te in Regem super
populum ejus.* (f) Mądrość to uczyniła
Boska, że Pokolenia Oyczyste, prze-
dnieysi Polscy Panowie, owszem cały
Naród, w dzień niegdyś dzisieyszy, ie-
dnoztaynemi głosy Królem Polskim o-
brali. *Uno corde erant, ut Rex fieret* (g)

O iakiegoż

(e) 1. Paral: 28. (f) 1. Regum: Cap. 15.
(g) 2. Reg: Cap: 11.

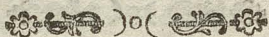
O iakiegoż więc godzien od Narodu uszanowania, a uszanowania takiego, iakiego Królom czynić Bóg nakazuje przez Kaznodzieję swojego. *In cogitatione etiam Regi ne detrahas, quia & aves Caeli portabunt vocem tuam.* (h) Ani nawet myślą nie uwłaczay powagi Królom, bo ptaki powietrzne objawią myśli twoie.

Panowie Przeżacni! Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST Król Polski, iako inni Królowie Panowaniem swoim okazuje Rząd, Panowanie i Władzę samego Boga na ziemi, Nayiaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA Ręka Wszecmocna pilnie i strzeże, winien więc Naród z tey przyczyny z naygłębszym uszanowaniem czić Go i poważać iako Króla, ten obowiązek poznaliśmy w pierwszym Punkcie.

Winien Naród z nayosobliwszą wdzięcznością kochać Nayiaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA, iako dobrego Oyczyzny Oycę, zachęćmyż się do tey Cnoty w drugim Punkcie.

W nie-

(h) *Eccl: 10.*

W nieuszanowaniu Królów poznaliśmy gwałcicieli Boskiego Prawa, poznamyż jeszcze w niewdzięczności nieprzyjaciół Ojczyzny.

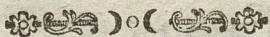
CZĘŚĆ DRUGA.

Kochać nieobłudnie na znak wdzięczności troskliwego o uszczęśliwienie Ojczyzny Ojca, co to jest PP. ? i jakimto sposobem i w jakich okolicznościach tę tak konieczną powinność i wielką Cywilną okazać Cnotę ? Mnie się zdaie, na co i Wy przyśtaniecie, kochać Króla jako dobrego Ojca Ojczyzny, jestto nic nie czynić ani myśleć takiego, coby niebyło godne wielkiego w samych nawet uciskach i nieszczęśliwościach Króla, potrzeba mówić zawsze to, coby było tłumaczeniem Serc oświeconych, kochających poznanań nayukochańszego Króla Mądrość, trzeba naprawić umysły zdrożne, zawstydząć Rady chytryści pełne, potrzeba objaśnić błędliwy zapęd w samej szczęśliwości mieszający

fzaiący pokóy, trzeba pomnażać i zaszcze-
 piac ufność nieznaiących swiego Do-
 bra, trzeba słodzić przykrość Rządzcóm
 i ciężar rządzonych.

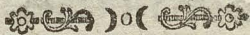
Skróćmyż to wszystko i pytaymy
 się znowu, co to jest kochać Króla, iako
 dobrego Oyca Oyczyzny? iest to przy-
 kładem Jego starać się o szczęśliwość
 Oyczyzny, a mozeszże byđź Oyczyzna
 przy kłótniach, nie zgodach i nienawi-
 ściach szczęśliwą? kochać więc Króla,
 iako troskliwego o uszczęśliwienie Oy-
 czyzny Oyca, któż nie przyzna, że po-
 trzeba z Nim zawsze iedno myśleć, zgo-
 dnie, iednostaynie między sobą Dobru
 Narodowi zaradzać? I toć to iest Cnota,
 zgoda i iedność w naszym podobno u-
 morzona Narodzie. I toć to iest Cnota,
 bez którey upadaią najmocnieysze Kró-
 lestwa, i toć to iest Cnota, z którą małe
 częstokroć. I bezsilne rozszerzaią się,
 ubogacaią się Prowincye i Państwa, u-
 ważmyż to obszerniey.

Zdanie to wszystkich Narodów
 ztwier-

ztwierdzone doświadczeniem, że iednomyślność z Królem, a zgoda i miłość wzajemna, iest prawdziwą miłością Oyczyzny. Ona to tylko cafnąć może łakome Sasiadów zamiary. Ona czyni Obywatelów mężnemi i cnotliwemi. Ona nie zabrania łożyć majątku, wylewać krwi, tracić życia dla ratunku nachyloney Oyczyzny.

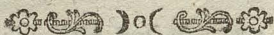
Na to się zgadzaią podobnież wszystkie Narody, że nieufność dobremu Królowi, sprzeciwianie się Jego Rządóm dążącym do uszczęśliwienia Kraiu, oraz niezgody i nienawiści wzajemne, gubią męstwo w Obywatelach, Prawa bezkutecznemi czynią, nie cierpią dobroci Rządu, obalają bezpieczeństwo Urzędowi, różnią spokoyność, psują zgodne Serca, sprowadzaią niesławę na Naród. I proszę PP. w takowym Narodzie znajdzież się miłość Króla i miłość Oyczyzny? a możeż że bydź tam Oycyzna szczęśliwą? Jednomyślność więc z Królem, zgoda i miłość wzajemna, iest prawdziwą szczęśliwością Oyczyzny. Jedno.

jednomyślnie więc z Królem pracować o
ulczęśliwienie Narodu, zgodnie i bez
rozróżnienia wspomagać Oyczyznę, iest
to dopiero kochać z nayosobliwszą
wdzięcznością dobrego Oyczyzny Oycą.

Czyli bowiem chciwy obszernych gra-
nic Sąsiad zamysła skrzywdzić Oyczy-
znę, iednomyślność i zgoda nabawia
go strachem. *Concordia a finibus hostem
depellit.* Czyli wynikłe z iakowych
przypadków uboństwo i niedostatek Oby-
watelów osłabia, iednomyślność i zgoda
ubogaca i możnym czyni Naród. *Con-
cordia auget opibus Regnum.* Czyli los
przeciwny i zła niedola z dostatkow i
bogaństw obedrze Królestwo, iednomy-
ślność i zgoda wzajemna do pierwszey
piękności przyprowadza Królestwo. *Con-
cordia Regnum ornamentis illustrat* Jeżeli
Naród do obronienia granic, swoich
licznych niezdolny utrzymywać Puł-
ków, iedność i zgodne ferca wnet li-
cznym i bitnym stają się woyskiem. *Con-
cordia plus quam arma valet.*

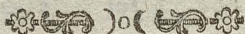
Uważ-

Uważmyż znowu okropne skutki, które niezgody wzajemne i nietrzymanie się jednomyślnie z Królem do Narodów wprowadza. Co męztwo Greków, siłę Rzymian, moc Kartagenczyków, do ostatniego przywiodło upadku? jeżeli nie domowe niezgody i rokoszne przeciw Panującym myśli.

Tak jest PP. to wszystko, co przez tyle wieków te wspaniałe, bogate i mężne Narody mąjatkim, wylewem krwi, i niezliczonych Obywatelów życiem, piękności bogactw i obszerności nabyły, ieden Katylla Buntownik, ieden Antonius Panowania chciwy, ieden Maryusz dla własnego interessu zniszczyli, spuściznyli, zubożyli, a resztę w ręce nieprzyjaciół oddali. A tak czego wojska naybitniejsze, czego Rycerz nayfilniejszy, czego długa i wielka woyna nad Grekami, Rzymianami, Kartageną, a nawet Węgrami nie potrafiła dokazać, tego wszystkiego niepodległość Królom, nieufność Ich Rządóm, tudzież niezgoda

i niena-

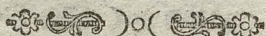

i nienawiść wzajemna potrafiła dokazać.
Divisum est cor eorum, nunc interibunt (i)

Przezacni Panowie! kiedy ja mówię, w dowodzie, że iednomyślność i zgoda Obywatelska sama tylko uszczęśliwia Oyczyznę, iest rzetelną ku dobremu Oyczyzny Oycu miłością, nikt tu nie powinien pomyśleć, abym mówił i zachęcał do tey zgody i iednomyślności, którą mieli między sobą Synowie Jakóba na zaprzecanie niewinnego Józefa, bo takowa zgoda i iednomyślność, Natury i Boskim zakazana Prawem, ani o tey zgodzie, którą miał Absalon z Achitophalem, aby Dawida i Tronu, i życia pozbawić. *Irruemus super eum, in quocunq; loco inventus fuerit, & operiemus eum. (k)* Bo takowa iednomyślność i zgoda, obrzydła Naturze i Bogu swym sprawcom wieczną hańbę i zgubę przyniosła. Ani do tey zachęcam zgody, którą miał Piłat dla przyjaźni Cesarza z żydami na ukrzyżowanie Boskiego Syna. *Si hunc dimittes*

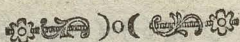
(i) *Isa: 9.*

(k) *2. Reg: Cap. 17.*

dimittes, non eris amicus Caesaris. (1) Bo takowa zgoda kryjąca w sobie potępienie, nauczyła świat cały, co to złość ludzka, zazdrość przeciwko niewinnemu, i przeciwko prawdzie dokazać potrafi. Ale mówię ja tu o zgodzie, która wypływa z nieskażonego i z nieprzewierzonego serca, ale mówię, że zgoda i iednomyślność, ta ufzcześliwia Oycyznę, która bierze początek z Cnoty, która się troszcze o powszechney szczęśliwości, a nie o swoiey prywacie, którey celem Dobro Oycyzny, w naywyższym szacunku powaga Monarchy, którey zamiar dopomagać, uskuteczniać trofkiwe zamysły o ufzcześliwienie Oycyzny dobrego Oyca, mówię o tey zgodzie, i do tey iednomyślności zachęcam, która brzydzi się prywata, nie zna ambicyi, nie lubi chciwości, nie cierpi złości i gniewu, i w takowym gatunku iednomyślność i zgoda iest prawdziwym uszcześliwieniem Oycyzny, a
tym

(1) *Joannis t.*

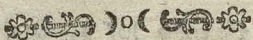

tym samym nieobludnym kochaniem
dobrego Oycy Oyczyzny.

Czyli PP. w takim gatunku w Oyczyźnie naszej znajduie się zgoda? do Waszego Panowie oddaie rozsądku. Ja zaś mówię, że dożyliśmy tych wieków, w które sprzeciwienie się Panującej władzy, niesnaski i nienawiści do serc niektórych Obywatelskich wolny przystęp mają, podobno doczekaliśmy takowych czasów, w które nieosiągnięcie upragnionego Urzędu, omylne w jakim interesie nadzieie, nieuskućecznienie wywyższenia swoich Kreatur, poczuiemy za publiczne Dobro, chciwość i zawziętość, za statyczne przyczyny, a tak omamiamy serca wierne, podlegle Prawu i Maiestatowi, lżemy powagę Tronu, mieszamy spokojne umysły. I czegoż się spodziewać mamy? ieżeli nie upadek i zguba Narodu ostatnia. *Divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Już Bracia Nasi opłakują skutki niezgody i nienawiści, niezgoda i nienawiść włożyła na nich pęta cudzoziemskich rozkazów,

kazów, miłą i drogą wydarła im wolność, my ją podobno wnet utracimy, niezgody i nienawiści wzajemne, niezauwanie dobremu Królowi, w niewolnicze okuią nas pęta. *Divisum est cor eorum nunc interibunt.*

O! gdybym PP. do tey tu Swiątyni zwołać mógł tych wszystkich, co brzydką uwiedzieni prywatą i ambicyą, mieszaią spokojność, nieodplacaią wdzięcznością troskliwemu o Dobro Oyczyzny Królowi, nayprzód zachęcałbym Ich waznym PP. przykładem do kochania dobrego Oyczyzny Oycy, potym mówiłbym: niewdzięczniku nie zazdrość twojemu Dobroczyńcy, odstap prywaty, zniż ambicyą, myśl wzajemnie o uszczęśliwienie Narodu z dobrze myślącym Królem, oddaway to uszanowanie jakies powinien, roztrząsniy skrytości swoich zapędów, wezwiy rozumu i pamięci na pomoc, a ieżeli uczujesz się winnym, niech prędka nadgroda wstydu i żalu będzie upokorzenia się twego owocem.

O! wy wszyscy, jeżeli się znajdziecie na świecie, których nienawistne serca i myśli zuchwale przeszkadzają troskliwym zamiarom i pracowitym usiłowaniom o polepszenie szczęśliwości w Narodzie dobrego Ojczyzny Ojca, gdybym was do tej Świątyni mógł zwołać, spytałbym się was słowy Proroka. *Quæ est ista fiducia, qua confidis, aut quo consilio vel fortitudine rebellare disponis, super quem habes fiduciam, quia recessisti a me.* (1) W kimże to wy pokładacie nadzieję, albo za czyją radą i meztwem dobrym zamysławicie sprzeciwić się Rządowi, oto w tych, którzy was odbiegają iako pszczoły kwiat, gdy z niego wysną słodycz, iako chałupki przy ogrodach, gdy owoce z nich pozbiierają, i staniecie się posmiewiskiem i urąganiem u nieprzyjaciół waszych. *Popule meus, qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt, & viam gressuum tuorum dissipant* (m) Ten to głos

łączy

(1) *Isa: 56.* (m) *Isa: 3.*

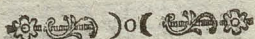
łączy z głosem Proroka Najjaśniejszy
 STANISŁAW AUGUST, za Którym i
 ja idąc, mówię: lepiej jest zaufać do-
 bremu Królowi, lepiej z Nim iedno-
 stajnie i iednomyślnie pracować na u-
 szczęśliwienie Oyczyzny, lepiej jest
 kochać z osobliwszą wdzięcznością swo-
 iego Króla iako dobrego Oyczyzny
 Oycy, lepiej przy Jego obstawać Tron-
 nie, bo przyidzie czas, kiedy Synowie
 Jakoba niesłuszną ku Bratu swemu u-
 wiedzeni niechęcią, z pokorą u nóg się
 Jego czolgać będą, i na swoją narzekać
 nienawiść. *Merito hæc patimur, quia pecca-*
vimus in Fratrem nostrum, videntes angus-
tiam animæ illius, dum deprecaretur nos, &
non audivimus, idcirco venit super nos ista
tribulatio. (n)

Nadeyda czasy, w które samo nie-
 czule drzewo zemści się nad Absalonem
 godzącym na Tron i życie Dawida. *Cur-*
ram & nuntiabo Regi, quia iudicium fecerit
ei Dominus de manu inimicorum ejus. (o)

C2

A tak

(n) Gen: 44. (o) 2. Reg: 18.

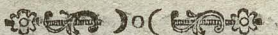
A tak uważym proszę, czyż nie le-
piej kochać dobrego Oycy Oyczyzny,
i iednomyślnie o iey uszcześliwienie sta-
rać się, sprowadzić na Naród i na Osoby
własne Błosławieństwo, a niżeli karę i
zemstę BOGA ?

Nayiaśniejszy Panie mogleż Twey do-
broci dowodnieysze znaleźć świadectwo
nad Serce Twoie? którego każdy Oby-
watel oświecony i zgodny dobroczyn-
ności doznaie? któż nie widzi, że Twoie
Prawa, Twoie Projekta, zmierzają zawsze
do uszcześliwienia Narodu ?

O! Królu w dobroczynności niezmor-
dowany prawdziwie na naypotrzebniey-
szy czas Narodowi od Opatrzności wy-
znaczony. Takieft PP. dały Nam Nieba
Króla mądrego, dała nam Opatrzność
dobrego Oyczyzny Oycy, wszystkie Jego
zamysły, wszystkie Jego chęci, wszyst-
kie Jego starania do pomyślności Kráju i
iednomyślności zachęcają Naród. *Via
ejus, via pulchrae, & semita ejus pacifica* (p)

Jest on Królem, ale w ten czas tylko
zdaie

(p) *Prov: 3.*

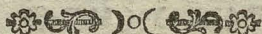

zdaie się panować, kiedy nad Sercami
kroluie, i kiedy widzi uszczęśliwioną
Oyczyznę, Sprawiedliwość i Mądrość o-
taczają Tron Jego, a czynności wszy-
stkie opowiadają ku Oyczyźnie miłość.

Człowiek mądry i dowcipny znaj-
duie u Niego szacunek, a wszyscy cno-
tliwi mają skład w Jego dobroczynnym
Sercu. Patrzcie Narodzie! iakiego to
Bóg wybrał dla Oyczyzny Oycą. *Certe
videtis, quem elegit Dominus, quoniam non
sit similis illi in omni populo.* (q)

Ale na coż mi się przyda rozsze-
rzać z dowodami okazującemi Najia-
śnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA do-
brym Oyczyzny Oycem? Czyliż Wy PP.
w obecności których mówię, niepoznaie-
cie nieukoionych chęci Jego zmierzają-
cych do uszczęśliwienia Narodu? Czy-
liż przez tyle lat niedoświadczacie Je-
go szczerości, dobroci, i prawdziwego
ku Oyczyźnie swojej przywiązania? Czy-
liż Wam tajne Jego Rady, Jego prze-
strogi, Jego układy ku pomyślności Kraiu?
Niechże

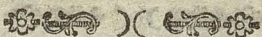
(q) 1. Reg: Cap: 10.

Niechże więc niespokoyne dusze nieumiejące odwdzięczać dobroci dobrego Oyczyzny Oyca, iedni ku Południowi, inni ku Północy, inni na Zachód swoje posuwają nadzieie. My zaś z radością przykładem i słowy wiernych Izraelitów Dawidowi, na zawstyżenie innych wołamy: Twoiemi jesteśmy zupełnie Nayiaśnieyszy STANISŁAWIE AUGUSTIE. Serce, myśli, zdania, chęci iednoczemy z Tobą, pokóy Tobie, pokóy sprzyiającym Tobie, Ciebie bowiem Wszemmocność zawsze nieprześciane bronić i wspomagać. *Tui sumus o David! pax Tibi, pax adjutoribus tuis, Te enim adjuvat Deus tuus.* (r) Jeszcze raz na znak wierności dobremu Królowi oświadczyć się każdy Przewodny Obywatelu, słowy także Ludu Izraelskiego, statecznie przy Królu Dawidzie zostającego, zapędom Absalona i złości świętokradzkiej sprzeciwiającego się. *Vivit Dominus, & vivit Dominus meus Rex, quoniam in quocunq; loco fueris Domine mi Rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus.* (s)

Tudzież

(r) 1. Paral: 22. (s) 2. Reg: 15.

Tudzież kiedy inni zrzekaia się Oyczyzny, niedbaia o iey ufzcześliwienie, tułaią się w innym dla szukania iakoweyś pomocy Narodzie, Wy Przechacni Panowie (o! gdybym mógł zawołać na Naród cały) zaprzysięgajcie słowy Dawida. *Si oblitus fuero tui Ierusalem, detur obliuioni dextera mea.* Jeżeli zapomnę o tobie Oycyzno Jeruzalem moie, niech zapomni prawica ręki swoiey. *Adhareat faucibus lingua mea, si non meminero tui Ierusalem,* niech przyśchnie do ust ięzyk mój, jeżeli zapomnę o tobie, i jeżeli nad wszystkie pociechy moie niebędę przenosić twoiego szczęścia. *Si non proposuero Ierusalem in principio lœtitiæ meæ. (t)*

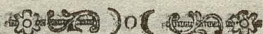
Przechacna Młodzieży Polska! losu Oyczyzny, teć to codziennie powinnaś czynić dobremu Królowi i Oycyznie, i z takową przysięgą oświadczenia. Czas by to iuż było nieszczęście Oyczyzny swoiey poznać, a poznawszy, wyniszczyć w sercu swoim nierządną miłość, a na iey mieysce miłość Oyczyzny, szacunek dobrego

dobrego Króla zaszcześcić. Czasby już
zaśtanowić się nad niedolą Narodu, a
zważywszy prędko następujący Jego
upadek, odstąpić Gotowalnic, które zmie-
wieściałemi czynią serca, porzucić utarcz-
ki z Płcią białą, która odwagę i zdro-
wy rozsądek traci, obrzydzić pijaństwo,
gry, które wyniszczają majątek, a przy-
kładem Przodków swoich społobić w
poranku zaraz młodości Rozum, Serce,
bronić Króla, bronić Ojczyznę, bronić
życia i majątku Współ-Braci.

NAYIAŚNIEYSZY TRYBUNALE.

Nikt o tych prawdach Patryoty-
cznych ani lepiej przekonany, ani ko-
go doskonaley przekonać potrafi, nad
Was Przegacni Panowie.

Wy to naywyższą Władzą w Na-
rodzie upoważnieni, na dowód winnego
mądrymu Królowi ufzanowania, i na
dowód wdzięczności dobremu Ojczy-
zny Oycu, odstąpiliście wygod, nieską-
piliście majątków, nieoszczędzacie zdro-
wia, niedbacie na nienawiść, którą na
Was sumienna Sprawiedliwość sprawa-
dza,

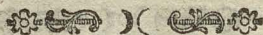

dza. Cóż to jest? jeżeli nie miłość Ojczyzny, kochanie dobrego Króla, i upatrywanie pożyteczności Kraiowey.

Szczęśliwy jestem! że o uszanowaniu Króla jako Króla, i o ukochaniu Króla jako dobrego Ojczyzny Ojca dostało mi się mówić przed tak światłym, przed tak cnotliwym i w całym Narodzie poważnym Patryotą, to jest: przed Tobą J. W. Trybunału Koronnego Marszałku. Ty to ieden jesteś, który z Krwi Przodków Twoich wzięłeś miłość ku Majestatóm, z któremi i Powinowactwem w swych Przodkach, i poufałością oraz przyjaźnią uprzemą byłeś i jesteś złączony.

Dziedziczny to twej Cnoty widok dziś Obywatelstwa czynisz, kiedy otoczony Gronem najzacnieyszych a szczerze przywiązanych do Tronu Obywatelów, obchodziż radośnie Dzień Elekcyi Monarchy Tego, który szczególną przyjaźń, szacunek i miłość we wszelkich zdarzeniach dla Osoby twoiey ku podziwieniu wyświadcza, świadkiem jest tego w Świątyni Sprawiedliwości Twoja najwyższa Władza.

Ty

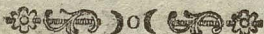
Ty to ieden, mówię: iesteś, którego wysoka Cnota, nieposzlakowana w niczym Sprawiedliwość, a osobliwie miłość dobrego Króla i Ojczyzny, tak uiać potrafiła Obywatelskie Serca, że samo weyrzenie na Osobę Twoią, utrzymuje Ich w przywiązaniu ku Maieństwu, i zachęca ku dobru Narodu.

Znana jest wielkość Domu Twego Narodowi, Kościołowi, i Europie całej, znane jest cnotliwe i Obywatelskie Prządki Twoich i Twoie Serce przywiązane do Dobra Narodu i Maieństwu.

Już kilka wieków mia, a MAŁACHOWSCY Pośrednikami bywali, i po dziś dzień są zgody, jedności między Narodem i Tronem. Małatek, Krew, życie łożyć dla miłości Królów, i dla miłości Ojczyzny, to było nayszczególnieyszym, i jest MAŁACHOWSKICH przymiotem.

Podacie tę prawdę, i podawać będzie następnym wiekom Ottomańska Porta, która na wspomnienie Imienia MAŁACHOWSKICH niżey, niżeli przed trunną Machometa dumne schylając karki, naucza Potomków, że nikt lepiej nad MA-

ŁACHOW-

wskich nie sprzyiał Królom; nikt le-
piej nie kochał Ojczyzny. Te to są
należyte wielkiemu Imieniowi Twemu
pochwaly, które przyszłość w złotory-
zych Marmurach obszerniej dla podzi-
wienia i przykładu, swoim Wnukóm roz-
pisze.

Ja zaś powtórnie mówię: szczęśli-
wy jestem, że o uszanowaniu mądrego
Króla jako Króla, i o kochaniu Króla,
jako dobrego Ojczyzny Ojca mówię
przed tak oświeconemi Mężami, tak
wiernemi swojemu Monarsze Obywate-
łami, których jedno słowo za temi rze-
czone Prawdami, zdolne będzie zawisnąć
pogodzić serca, i utrzymać ich w kar-
bach posłuszeństwa, uszanowania i przy-
chylności ku Maiestatowi, i ku Ojczy-
źnie.

Niechże więc PP. cieszy się Wafza
wspaniała Dufza, że w swym Królu, w
Jego miłosierdziu i chwale pokładacie
nadzieję, ani zawstydzonemi, ani omył-
nemi nie będziecie nigdy. *Latetur ani-
ma Vestra in misericordia ejus, & non con-
fundemini in laude ipsius.* (u)

Dopeł-

(u) *Eccl: 5t.*

Dopełniajcie chwalebnie Dzieła swego dla zaszczytu Króla, i dla uszczęśliwienia Ojczyzny, a godną załug swoich odbierzecie nadgrode. *Operamini opus Vestrum, & dabit mercedem vestram in tempore suo.* (w)

Podnieśmyż iuż Serca nasze w gorącym duchu do Króla Krolów, prosmy ułilnie, aby w nich utworzył szacunek i miłość ku Monarrze, iedność i zgodę wzaiemną. Prośmy aby między nami przywrócił pokóy dawny. *Orate Deum, ut det nobis iucunditatem cordis, & fieri pacem in diebus nostris per dies sempiternos.* (x)

Złożmy nakoniec Serc nieprzeniewierzonych winną Nayiaśnieyszemu Panu w osobliwszym życzeniu daninę, życzymy Mu Mędrca Pańskiego słowy. *Longitudo dierum in Dexterā Ejus, & in sinistra Ejus divitiæ & gloria.* (yz)

AMEN.

(w) *Ibidem.* (x) *Ibidem.* (yz) *Prov: 3*

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022253

Handwritten text:
w w 17 chm
Dmitry

